

«Сәтбаев қаласының жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі» ММ-нің қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері бойынша талдамалық анықтама

Сәтбаев қ.

25 тамыз 2026 жыл

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдаудың (бұдан әрі – Талдау) объектісі «Сәтбаев қаласының жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі» мемлекеттік мекемесінің (бұдан әрі – Бөлім) қызметі болып табылады.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау «Сәтбаев қаласының жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі» мемлекеттік мекемесі басшысының 2026 жылғы 14 шілдедегі №55 «"Сәтбаев қаласының жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі" мемлекеттік мекемесінің қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу туралы» бұйрығы негізінде құрылған жұмыс тобы арқылы жүргізілді.

Талдау Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңына, сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларына және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы уәкілетті орган бекіткен сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу жөніндегі әдістемелік ұсынымдарға сәйкес жүргізілді.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау келесі бағыттар бойынша жүргізілді:

1) бөлімшенің қызметін қатысты нормативтік құқықтық актілерде және құқықтық актілерде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;

2) ұйымдық-басқарушылық қызметте және бөлімшеде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.

2025–2026 жылдар кезеңіндегі талдау нәтижелері бойынша «Сәтбаев қаласының жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі» мемлекеттік мекемесінің қызметі Қазақстан Республикасының Конституциясына, Қазақстан Республикасының заңдарына, Қазақстан Республикасы Президентінің және Үкіметінің актілеріне, өзге де нормативтік құқықтық актілерге, сондай-ақ «Сәтбаев қаласының жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі» мемлекеттік мекемесі туралы Ережеге сәйкес жүзеге асырылатыны анықталды.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау нәтижелері бойынша төмендегілер анықталды:

1. **Кадр саясаты** – сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.
2. **Мүдделер қақтығысы** – сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.
3. **Мемлекеттік қызметтер көрсету** – Бөлім көрсететін барлық мемлекеттік қызметтерге талдау жүргізілді. Талдау нәтижесінде жою және алдағы қызметте жол бермеу бойынша шаралар қабылдауды талап ететін екі сыбайлас жемқорлық тәуекелі анықталды.

Мемлекеттік қызметтер көрсетуге байланысты сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау

1. Мекеменің қызметіне қатысты нормативтік құқықтық және құқықтық актілердегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау

Осы бағыт бойынша «Сәтбаев қаласының жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі» мемлекеттік мекемесінің қызметін реттейтін нормативтік құқықтық актілерге және ішкі құқықтық құжаттарға талдау жүргізілді.

Мекеме қызметі Қазақстан Республикасының Конституциясына, Қазақстан Республикасының заңдарына, Қазақстан Республикасы Президентінің және Үкіметінің актілеріне, өзге де нормативтік құқықтық актілерге, сондай-ақ «Сәтбаев қаласының жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі» мемлекеттік мекемесі туралы Ережеге сәйкес жүзеге асырылатыны анықталды.

Талдау барысында нормативтік құжаттардың талаптарды әртүрлі түсіндіруге, лауазымды тұлғалардың өз қалауынша шешім қабылдауына немесе жекелеген тұлғаларға негізсіз артықшылықтар белгілеуге мүмкіндік беретін сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін туындататын нормалардың болуына қатысты ережелері зерделенді.

Талдау нәтижелері бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін туындататын нормалар мен факторлар анықталған жоқ.

2. Мемлекеттік қызметтер көрсетуге байланысты сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу барысында Бөлімнің мемлекеттік қызметтер көрсету және халыққа әлеуметтік қолдау шараларын ұсыну саласындағы қызметі зерделенді.

Талдау барысында қолданыстағы заңнама талаптарының сақталуы, мемлекеттік қызметтер көрсету үдерістеріндегі бақылау тетіктерінің тиімділігі, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің туындауына ықпал етуі мүмкін жағдайлардың болуы қарастырылды.

Жүргізілген талдау нәтижелері бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің жекелеген түрлері анықталды:

2.1. Бірінші топтағы мүгедектігі бар адамдарға жеке көмекші қызметін көрсету кезіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау

Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары – Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2023 жылғы 30 маусымдағы №288 бұйрығымен бекітілген бірінші топтағы мүгедектігі бар адамдарға жеке көмекші қызметін ұсыну қағидаларының 41-тармағына сәйкес, жеке көмекшінің қызметтеріне ақы төлеу нақты көрсетілген қызмет уақыты үшін, бірақ Қазақстан Республикасының Әлеуметтік кодексінің 163-бабы 2-тармағына сәйкес тәулігіне 8 сағаттан аспайтын көлемде жұмыспен қамту бөлімдері арқылы жүргізіледі.

Ішкі талдау барысында жеке көмекшілердің көрсетілген қызметтердің нақты көлемін өз бетінше есепке алатыны (табель жүргізуі) анықталды. Осыған байланысты жұмыс уақытын есепке алу табельдерінде күн сайын қызмет көрсету уақытының ең жоғары шегі – 8 сағат көрсетілетін жағдайлар кездеседі.

Бұл ретте мүгедектігі бар адамның тұрғылықты жерінен белгіленген пунктке дейін және кері бағытта нақты алып жүру уақытына бақылау жүргізудің объективті тетіктері жеткіліксіз.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелі:

Жеке көмекші қызметін көрсетудің нақты уақытын бақылаудың тиімді тетіктерінің болмауы орындалған жұмыстар актілері негізінде бюджет қаражаты есебінен көрсетілмеген немесе толық көлемде расталмаған қызметтер үшін негізсіз төлем жүргізу тәуекелін туындатады.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелін жою жолдары (ұсынымдар):

- жеке көмекші қызметін көрсету тәртібін реттейтін нормативтік құқықтық актілерге өзгерістер енгізу мәселесін қарастыру, нақты көрсетілген қызмет уақытын растаудың қосымша тетіктерін көздеу;

- қозғалуында қиындықтары бар бірінші топтағы мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қолдау механизмін өзгерту мүмкіндігін қарастыру, оның ішінде аталған қолдау түрін мемлекеттік жәрдемақы нысанына ауыстыру немесе сүйемелдеуге қажеттілік деңгейіне қарай алушыларды саралау және тиісті өлшемшарттарды белгілеу.

2.2. Мүгедектігі бар балаларды үйде оқытуға әлеуметтік көмек тағайындау және төлеу кезіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау

Ішкі талдау барысында мүгедектігі бар балаларды үйде оқытуға берілетін әлеуметтік көмектің **тоқсан сайын** төленетіні анықталды.

Аталған төлем тәртібі төлем алуға құқық беретін мән-жайлардың өзгеруі (тұрғылықты жерінің өзгеруі, үйде оқытудың тоқтатылуы, алушы мәртебесінің өзгеруі және т.б.) мен төлемдерді нақты түзету арасындағы уақыт аралығының ұлғаюына әкелуі мүмкін.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелі:

Төлемдер арасындағы ұзақ уақыт алушылар туралы мәліметтерге уақтылы өзгерістер енгізілмеуіне және соның салдарынан бюджет қаражатының негізсіз жұмсалы тәуекеліне әкелуі мүмкін.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелін жою жолдары (ұсынымдар):

Мүгедектігі бар балаларды үйде оқытуға әлеуметтік көмек көрсету қағидаларына өзгерістер мен толықтырулар енгізу мәселесін қарастырып, әлеуметтік көмекті төлеу кезеңділігін тоқсан сайынғы төлемнен ай сайынғы төлемге ауыстыруды көздеу.

Қорытынды

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне жүргізілген ішкі талдау нәтижелері бойынша «Сәтбаев қаласының жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі» мемлекеттік мекемесінің қызметі жалпы алғанда Қазақстан Республикасының заңнама талаптарына сәйкес жүзеге асырылатыны анықталды.

Жүргізілген талдау қорытындысы бойынша нормативтік құқықтық актілер мен ішкі құжаттардағы сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін туындататын нормалар анықталған жоқ.

Сонымен қатар мемлекеттік қызметтер көрсету саласында жекелеген сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталып, оларды жою және алдағы уақытта болдырмау мақсатында тиісті ұсынымдар әзірленді.

басшының орынбасары,
жұмыс тобының жетекшісі;

Борибаева А.Б.

халықтың әлеуметтік осал топтарымен
жөніндегі сектор
меңгерушісі;

Утенова А.С

жұмыспен қамту, әлеуметтік әріптестік
және көші-қон, жөніндегі сектор меңгерушісі;

Абжан И.К.

мемлекеттік атаулы әлеуметтік-тұрғын
үй көмегін көрсету және мемлекеттік қызмет
көрсету мониторинг жөніндегі бас маман;

Тукаева Р.С.

бухгалтерлік есеп жөніндегі бас маман;

Молдагалиева А.А.

жалғызбасты қарттар және мүгедектігі
бар адамдармен жұмыс жөнінде бөлімше
меңгерушісі;

Танаберген К.О.

мүмкіндігі шектеулі балалармен жұмыс
жөнінде бөлімше меңгерушісі

Алтыбаева Р.Е.